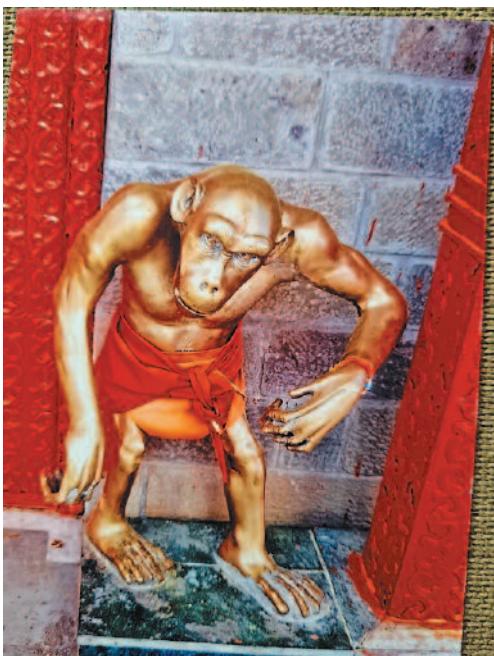

ಆದಿಮಾನವನ ಪ್ರತಿಮೆ

ಕೋಟಿಗಳ ನಾಡು ರಾಜಸ್ಥಾನವು ಹಲವು ವೈರುಧ್ಯಗಳ ನೇಲೆವೇಡು ಸಹ ಇಲ್ಲಿನ ಉದಯಪುರ ನಗರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 450 ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಅರಮನೆಯೊಂದಿದೆ. ಇದು ಮೇವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಸ್ಥಾನವಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುತ್ತದೆ ಇತಿಹಾಸ. ಪಿಂಚೋಲ ಸರೇಂದ್ರಪರದ ದಂಡಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ಭವ್ಯ ಅರಮನೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆಯೇ ಪ್ರಾಲೇನ್ ಮೃಷಿಯಂ ಸಹ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಪರಂಪರೆಗೆ ಸೇರಿದ ತೈಲಚಿತ್ರಗಳು, ಶಿಲ್ಪಗಳು, ವಿಧಾನ ಅರ್ಮಧಗಳು ಮತ್ತು ಕಲಾತ್ಮಕವಾದ ವಸ್ತುಗಳೇ ತುಂಬಿವೆ. ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಆದಿಮಾನವ ಪ್ರತಿಮೆಯೂ ಅಲ್ಲಿಯಿದ್ದೇ. ಕಂಚಿನಿಂದ ರಾಜಿಸಿರುವ ಈ ಪ್ರತಿಮೆಯು ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿದ್ದು, ಮೃಷಿಯಂಗೆ ಹೋಗುವರ ಗಮನಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

—ಪ್ರಭಾ ಪ್ರಸಾದ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಒನ್ವಾಸಿ ದಿಂಬಿಟಲ್ ವ್ಯಕ್ತೋದ್ಯಾನ

ಕದಂಬರ ರಾಜಧಾನಿ ಒನ್ವಾಸಿ. ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಇತಿಹಾಸಿಕ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿರಸಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒನ್ವಾಸಿಯ ದಾಸನಕ್ಕೆಪ್ಪ ಮಾರ್ಗದಂಚಿನ ಸಾಲುವುರದ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತೋದ್ಯಾನವನ್ನು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕದಂಬರ ನದಿಗೆ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟು ನಡಿಗೆಪಢಿ ನಿಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಾಕಿಗೂ ಪಥದಂಚಿನದ್ದುಕ್ಕು ಕದಂಬರ ರಾಜಧಾನಿಯ ಇತಿಹಾಸದ ಮಾಹಿತಿಯ್ಯಾ 14ಕ್ಕು ಹೆಚ್ಚೆ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಈ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕದಂಬರ ಇತಿಹಾಸಿಕ ಮಾಹಿತಿಯುದೆ. ಕದಂಬೋತ್ತವ, ಕದಂಬ ಮರದವಿವರವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ದಿಂಬಿಟಲ್ ಟಿಚ್‌ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು, ಈ ಎಲ್ಲ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷುಪರ್ ಕೋಡ್ ಇದೆ. ಸ್ವಾನ್ ಮಾಡಿದೊಡನೆ ಮತ್ತು ಮೃಷಿಯಂತಹಿ ತೆರೆದುಹೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

—ಆಶಾ ಕೆರೆಗ್ದೆ, ಶಿರಸಿ

ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಕಂಡ ಎರಡು ಮೊಟ್ಟೆಗಳ ಕಢಿ

ಅದೆಮ್ಮೆ ಅವಸರವತ್ತೋ ಈ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನಿಡಲು? ಅದೇನು ಕಾರಣವತ್ತೋ, ಸುರಕ್ಷಿತವಲ್ಲದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನಿಡಲು? ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಮೊಟ್ಟೆಯಿಟ್ಟು, ಮರಿ ಮಾಡಲು ಬಹಳ ಸುರಕ್ಷಿತ ತಾಣಗಳನ್ನು ಜಾಣಿಸಿದಿಂದ ಅಯ್ಯಿ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಆದರೆ ನಾವು ಕಂಡ ಬೆಳವನ ಹಕ್ಕಿ (ಚೊರೆ ಹಕ್ಕಿ) ಕೊಂಡಿಬಿಂದ್ದು. ಯಾವರೆ ಚೋರರ ಭಯವಿಲ್ಲದೆ, ಕಡೂರಿನ ಬಾಸೂರು ಕಾವಲೆನ ವಿಕ್ಷಣಾ ಗೋಪುರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಅದಾಗಲೇ ಹಾರಿತ್ತು. ಎಂದಿನಂತೆ ಅತ್ಯ ಸುಳಿದ ನಮಗೆ ಗೋಪುರದ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳ ಮೇಲಿನ ಕಣ್ಣಿಣಿದ ಸಲಾಕೆಗಳ ಮದ್ದೆ, ಹುಲ್ಲಿನ ಗರಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಟ್ಟು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವುದು ಕಂಡಿತು.

ಇಂದ್ರಿ ಬಟಾಬಂಧಲಿನಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಕ್ಷಣಾ ಗೋಪುರದ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದು, ನಮಗೆ ಬಹಳ ಸೋಜಿಗವೆನಿಸಿ, ಕೂಡಲೇ ಕಾಯ್ದುವುತ್ತರಾದೆವು ಹಕ್ಕಿಯ ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಕಾವು ಹೊಟ್ಟೆ, ಮರಿ ಮಾಡಲು ಅನುವ ಮಾಡಿಕೊಡಲಿಂದು ಮುಳ್ಳನ ಕಂಟಿಗಳನ್ನು ಗೋಪುರದ ಪ್ರವೇಶ ದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಯಾರೂ ಅತ್ಯ ಸುಳಿಯದಂತೆ ಮಾಡಿದೆವು. ಪ್ರಷ್ಟ ಹಕ್ಕಿ ಮೊಟ್ಟೆ ಕಲರವದ ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ನಾವು ಎರಡು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ನಿರಾಸಗೊಂಡೆವು. ಅಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆಗಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಮರಿಗಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಕ್ಕಿ ಹಾರಿದೆ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುವೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆಗಳ ಸಿಫ್ಯೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಬಹುಶಃ ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿರಬೆಕೆಂದು ಬೆಸರಗೊಂಡೆವು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಬೇರೆ ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸಿದ್ದರೆ ಅದು ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮ.

—ಲೋಕೇಶ, ಬಿ.ಸಿ., ಕಡೂರು

